

SUOMEN ¹⁸⁵⁹
LÄHETYSSEURA

Toukokuu 2018, kummikirje 1/2018

Dakar, Senegal / Nouakchott, Mauritania

Hyvät Mauritanian lasten kummit!

Kuva 1: Nouakchott

Terveisiä Länsi-Afrikasta. Tein viimeisimmän Mauritanian-matkani yhdessä Suomen-kollegani Elisa Nousiaisen kanssa. Oli hyvä tavata paikallisia kummityöstä vastaavia ja kummityön parissa työskenteleviä henkilöitä sekä tietysti kummilapsia, heidän perheitään ja koulujen henkilökuntaa. Mauritanian-matkoilla minut valtaa usein tietynlainen sekoitus masennusta ja innostusta. Masennus tulee Mauritanian olosuhteista. Mauritania on erittäin karu maa, jossa olosuhteet ovat vaikeat ja jossa on monenlaista ristiriitaa ja konfliktia. Köyhät mauritanialaiset naiset joutuvat elämässään todella koville. Innostus toisaalta tulee siitä, että voimme kuitenkin auttaa ja tuoda toivoa ja tuellamme on oikeasti merkitystä! Lisäksi aina inspiroidun niistä rohkeista naisista, jotka uskaltavat nähdä tulevaisuuteen, etsiä vaihtoehtoja ja rohkaista muita!

Mauritanian työntekijät halusivat minun kirjoittavan vielä erikseen kiitokset teille kummeille ja työn tukijoille. Matkamme aikana kummiohjelmasta kommentoitiin mm. näin: "Kummiohjelma laittaa hymyn lasten huulille" (työntekijä); "Kummiohjelman myötä havaitsemme jopa vammaisten tyttöjen voimaantumista" (yksi vammaisen tyttö oli kieltäytynyt lapsiavioliitosta ja oli ilmoittanut haluavansa opiskella) (työntekijä); "Työt ovat halukkaita oppimaan ja ovat usein poikia tunnollisempia. Heille on vain annettava mahdollisuus! Sen kummiohjelma antaa." (opettaja); "Tuki on ollut meille kuin kädenojennus" (kummilapsen äiti)

Merkittävä tapaaminen oli myös vierailumme yhden koulun (Ecole 11 de Sebkan) vanhempainyhdistyksessä. Vanhempainyhdistyksen puheenjohtaja on vahva iäkkäämpi nainen. Hän kertoo: "Kierrän perheiden luona ja rohkaisen äitejä tekemään valintoja, jotka tänään tuntuvat uhrauksilta, mutta

jotka ovat tie perheen pääsemiseksi ulos äärimmäisestä köyhyydestä. Koulutettu lapsi voi nostaa koko perheen köyhyyden kierteestä pois." Lukemattomat perheet elävät Mauritaniassa äärimmäisessä köyhyydessä eikä perheiden lapsia ole varaa lähettää kouluun tilanteessa, jossa perheellä ei ole varaa edes jokapäiväiseen ruokaan. Vanhempainyhdistys auttaa koulun perheitä hankalissa tilanteissa. Apu on joskus kuuntelemista ja rinnalla kulkemista, joskus ihan konkreettista. "Jatkuva nälkä on yksi perheiden suurimmista ongelmista."

Kuva 2: Nouakchott

Mauritanian tytöille ovat lapsiavioliitot arkipäivää ja moni nuori tyttö joutuu vaikeiden tilanteiden eteen. Vanhempainyhdistys rohkaisee perheitä tyttöjen koulunkäynnistä. Puheenjohtaja käytti tyttöjen tilanteen parantamiseksi käydystä toiminnasta ilmaisua, että se on "sotaa vallitsevia olosuhteita vastaan". Vaikeat olosuhteet passivoivat ihmisiä eivätkä he aina näe muuta toimintatapaa tai ulospääsyä syrjivien olosuhteiden kierteestä.

Saman vanhempainyhdistyksen puheenjohtaja antoi esimerkin, jonka mukaan heidän koulussaan opiskeli 300 lasta ennen kummiohjelman alkua. Nyt luku on yli 700! Pienilläkin yksittäisillä panoksilla voimme tosiaan tuoda toivoa!

Hieman yleistä tietoa Mauritiasta

Mauritanian islamilainen tasavalta on hauras ja epävakaa valtio, jossa luonnonolosuhteet ovat hyvin karut. Suurin osa maasta on Saharan autiomaata. Ilmastonmuutos pahentaa tilannetta entisestään aiheuttaen toisaalta meriveden tulvimista sekä toisaalta pahenevaa kuivuutta. Hiekkamyrskyt ovat yleisiä ja voimakkaat myrskyt rikkovat asuinrakennuksia. Kuivuus ja vaikeat luonnonolot ajavat paimentolaisia kaupunkiin. Elämä kaupungissa ilman omaa maata ei kuitenkaan ole helppoa. *Kuva 3: Naiset jonottamassa.*

Kummityötä tehdään juuri Nouakchottin laitakortteleissa, jonne ihmisiä muuttaa asumaan muualta Mauritaniasta paremman elämän toivossa. Toimeentulo on kuitenkin vaikeaa. Noin puolet mauritanialaisista elää köyhyysrajan alapuolella.

Mauritanian rajoilla vallitsee jatkuva sotatila terroristijärjestöjen takia.

Kuva 4: Kummilapsia Imam Hadrami d'El Mina-koulusta. He ovat juuri saaneet uudet koulutarvikepaketit ja tutkivat paketteja tyytyväisinä.

Kehittymisen esteinä ovat myös poliittinen epävakaus, korruptio ja etniset ristiriidat. Mauritaniassa on myös orjuuskäytäntö voimissaan. Maahan saapuu myös pakolaisia erityisesti rajanaapuri Malista. Naisten asema on hyvin heikko ja yksinhuoltajuus on yleistä. Naisten itsemääräämisoikeus ja tulonhankkimiskeinot ovat hyvin rajoitettuja.

Kristilliset lähetysjärjestöt eivät voi toimia Mauritaniassa, mutta Lähetysseuran yhteistyökumppanina toimii Luterilainen maailmanliitto, jonka toiminta on Mauritanian valtion hyväksymää ja arvostamaa. Luterilainen maailmanliitto taistelee Mauritaniassa köyhyyttä vastaan ihmisoikeuksia puolustamalla. Uskonnon vaihtamisesta seuraa Mauritaniassa kuolemanrangaistus.

Kummiohjelma

Mauritanian kummiohjelmassa on mukana 330 lasta, joista suurin osa (226) on tyttöjä. Mukana on lapsia neljästä eri koulusta sekä orpokoti (Institut Marieme Diallo). Yksi kouluista on vammaisille perustettu oppimiskeskus. Koulut (nimiltään Ecole 11 de Sebka, Ecole Imam Hadrami d'El Mina ja Ecole Bakar d'Arafat) sijaitsevat Nouakchottin köyhimmillä alueilla laitakaupungilla. Kummiohjelmaan valitaan kaikkein heikoimmassa asemassa eläviä lapsia ja suurin osa lapsista tulee yksinhuoltajaperheistä. Valintakriteerit kummiohjelmaan pääsemiseksi ovat tarkat, sillä tarve on valtava.

Mauritanian kummityön kautta parannetaan lasten, erityisesti tyttöjen, mahdollisuuksia päästä kouluun ja keskittyä opiskeluun. Köyhien perheiden tytöt jäävät usein kokonaan koulun ulkopuolelle, ja vaikka pääsisivätkin kouluun, eivät voi opiskella kunnolla, sillä heitä tarvitaan kotitöissä tai heidän on koetettava tuoda tuloja perheelle. Kummityöllä parannetaan tyttöjen mahdollisuuksia päästä kouluun ja keskittyä opiskeluun sekä pystyään usein lykkäämään avoitetumiskä.

SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA

Kaikki kummilapset opiskelevat alakoulussa. Kummituki mahdollistaa lasten koulunkäynnin kaikkine siihen liittyvine kuluineen, tukiopetuksen ja terveystakuutuksen koko perheelle. Perhe saa kummiohjelman puitteissa pientä toimeentulotukea, jolla pyritään mahdollistamaan se, että kummilapsi saa keskittyä koulunkäyntiin ilman paineita perheen elättämisestä. Tukeen pyritään liittämään mahdollisuuksia löytää perheelle pysyvää toimeentuloa. Kummiohjelmassa mukana olevat perheet saavat myös terveystakuutuksen, mikä kattaa kaikkien perheenjäsenten terveystarkastukset ja niihin liittyvät kulut. Terveystakuutus on tuonut turvaa ja terveyttä monen lapsen ja vanhemman elämään!

Kummiohjelmassa on mukana myös vammaisia ja orpoja lapsia. Mauritaniassa vammaiset lapset ovat myös hyvin vaikeassa asemassa. Orpojen asema on niinkään vaikea. Yleensä Mauritaniassa on tapana, että sukulaiset hoitavat lapset, joiden vanhemmat ovat menehtyneet tai jotka eivät muutoin pysty huolehtimaan lapsistaan. Usein kuitenkin sukulaiset ovat jo vaikeassa tilanteessa omien lastensa nälkäisten vatsojen ruokkimiseksi. Mauritaniassa valtio ei hyväksy orpokotien toimintaa. Toiminnan kieltämisellä pyritään kieltämään ongelman olemassaolo.

Vauvoja siis kirjaimellisesti hylätään ja myös tukemamme orpokodin kaikki lapset ovat päätyneet orpokotiin roskiksista löydettyinä, orpokodin eteen hylättyinä tai muilla epätoivoisista olosuhteista kielvillä tavoilla. Orpokoti on nyt saanut käyttöön viime vuonna valmistuneet uudet tilat, joista niin lapset kuin henkilökuntakin ovat iloisia. Orpokodissa on tällä hetkellä 23 lasta.

Kuva 5: Lapsia Marieme Diallon orpokodissa.

Kummiohjelman vaikutus on ollut erittäin suuri ja tulokset konkreettisia. Valtaosa kummiohjelman lapsista (90 %) pystyi viime vuonna siirtymään seuraavalle luokalle. Alakoulun päättävistä kummilapsistamme 85 % läpäisi yläkouluun siirtymisen vaadittavan kokeen. Ne, jotka eivät läpäise koetta, saavat yrittää uudelleen. Kummiohjelmassa mukana olevista perheistä 60 % on saanut tietoa lasten oikeuksista ja koulunkäynnin tärkeydestä. Viime vuoden aikana yksikään kummilapsi ei jättänyt koulua kesken. Bakar Arafat -koulun rehtori kertoo kummiohjelman myötä kaikkien lasten koulun keskeyttämisprosentin merkittävästi pienentyneen. Kummiohjelman myötä lapset pysyvät koulussa ja opiskelevat pitempään, millä on suoria vaikutuksia hyvinvoinnin ja tasa-arvon lisääntymiseen. Koulutus ehkäisee myös lapsiin kohdistuvaa hyväksikäyttöä. Tytöt ovat voimaantuneita ja uskaltavat sanoa, etteivät ole myytävänä. Näin avioitumisikää on voitu ainakin lykätä muutamilla vuosilla. Kummiohjelman toiminta on koko yhteisölle kannustus ja rohkaisu lähettää lapset - myös tytöt - kouluun.

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Kummikouluissa on myös järjestetty kulttuuri- ja urheilupäiviä.

Paljon on myös haasteita. Lapsiavioliitot ja tyttöjen huono asema ovat yksi niistä. Tytöt joutuvat koulunkäynnin ohessakin tekemään usein paljon kotitöitä, ja ovat senkin takia vaarassa pudota koulusta pois. Opetuksen laatu on heikkoa eikä opetusmateriaaleja ole riittävästi (jos lainkaan) varsinkaan valtion kouluissa. Lapsilla ei myös usein ole henkilöllisyyspapereita, joiden esittäminen on kuitenkin edellytys voida aina virallisesti siirtyä koulussa seuraavalle luokalle. Vaikuttamistyötä on tehty henkilöllisyystodistusten saamiseksi.

Kuva 6: Aminata sekä yksi pikkuveljistä ja perheen isä.

Aminata Abdoulaye Bâ

10-vuotias kummilapsemme Aminata on parhaillaan tiskaamassa. Aminata auttaa äitiään kaikissa kotitöissä. Hän on odottanut tuloamme. Päällään Aminatalla on paras mekkonsa ja äiti on letittänyt tyttären hiukset kauniiksi. Aminata on ujo eikä aluksi puhu paljoa, mutta ikäkysymyksestä hän innostuu, sillä omasta mielestään Aminata on jo 13-vuotta. Äiti kuitenkin arvelee tytön olevan 10. Aminatan perheessä on viisi lasta (yksi sisko ja kolme veljeä), joista Aminata on ainoa, joka käy koulua. Hän on myös toistaiseksi lapsista ainoa, jolla on henkilöllisyyspaperit. Aminatalle on viimeisen vuoden aikana puhjennut ilmeisesti epilepsia. Diagnoosi puuttuu, mutta oireet viittaavat siihen. Aminata on saanut useita epileptisiä kohtauksia koulussa ja opettajia on informoitu oikeasta toimintatavasta kohtauksen sattuessa. Aminata ei kuitenkaan ole päässyt lääkäriin tai saanut lääkitystä, vaan toistaiseksi perhe on yrittänyt hoitaa sairautta perinteisin kansanparannuskonstein. Kummityöstä vastaava koordinaattorimme lupasi nyt ottaa Aminatan tilanteen erityiseen tarkkailuun, jotta tyttö pääsee erikoislääkärille.

Aminatan perheen ainoa tulonlähde on liikuntavammaisen isän kerjääminen. Isä lähtee joka aamu klo 04 Nouakchottin keskustaan kerjäämään. Mauritaniassa kerjäämistä pidetään oikeutettuna ”ansaintatapana”

silloin, kun tilanne sitä todella vaatii. Silloin, kun ruokaa ei muutoin ole. Mutta huijarikerjäläisiin suhtaudutaan maassa huonosti. Siksi kerjäämisen ympärille ei ilmeisesti ole kehittynyt järjestäytyntä toimintaa tai rikollisuutta, kuten monessa muussa maassa. Iltaisin isä palaa kotiin ja perhe toivoo isän saaneen kerättyä kolikkoja ruokaa varten. Julkisia avustuksia ei ole. ”Perheeni on kuitenkin hengissä, Jumalan kiitos” sanoo nöyrän ja tyynen oloinen isä.

Perheen päivittäinen ruoka on riisivelli. Lisäksi he syövät kalaa, jos on varaa ostaa sitä. Kotitaloon ei tule sähköä eikä vettä. Vesi ostetaan aasikärryistä, jotka päivittäin liikkuvat ympäri Nouakchottia vettä kauppaamassa. Kuivana aikana vesi on kallista.

Kuva 7: Aminatan äiti.

Perhe on muuttanut Nouakchottiin 1990-luvulla maaseudulta. Isän sanojen mukaan he joutuivat jättämään kotikylänsä, koska jatkuva kuivuus

aiheutti sen, ettei siellä pystynyt enää asumaan. Perhe elätti itsensä paimentolaisina. Aminatan perhe oli kuitenkin sikäli onnellisessa tilanteessa, että he saivat valtiolta pienen maapalan Nouakchottista. Samaisen, jolla perheen pieni yhden huoneen käsittävä koti nyt sijaitsee. Mauritanian valtio on esitellyt jo kolme peräkkäistä köyhyyden poistamiseen tähtäävää ohjelmaa, jotka eivät ole olleet kovin onnistuneita, mutta ohjelmien hyvä puoli on ollut ainakin se, että tiettyinä ajanjaksoina valtio on lahjoittanut köyhille maata.

Pikkuhiljaa Aminata rohkaistuu vähän puhumaan. Hän kertoo pitävänsä koulusta ja kaikista aineista siellä. Toiveammattina hänellä on opettaja. Aminata tosin kertoo myös, että jos ei osaa, opettajat lyövät. Mieli puuhakseen Aminata kertoo tabletilla pelaamisen. Jollakin naapuruston lapsista on tabletti, jonka ympärille on kehittynyt vuokrausbisnes. Aminatakin saa siis välillä pelata tabletilla.

Postia kummioppilaille

Postin lähettäminen Mauritanian kummilapsille onnistuu, mutta postin on kuljettava Senegalin kautta. Pienen ja kevyen, helposti usealle lapselle jaettavan materiaalin (kuten värikynien, tarrojen, kiiltokuvien tms) lähettäminen onnistuu. Terveiset voi kirjoittaa suomeksi (käännän ne ranskaksi). Osoite on:

Anni Takko, Mauritanian kummityö
MELF, B.P. 10416
Dakar Liberté,
Rèp. du Sénégal

(Kiitos kummille, joka lähetti värikyniä ym! Ne on toimitettu perille! En ole voinut kiittää, sillä kirjeessä ei ollut yhteystietoja.)

Oletko uusi kummi? Ota yhteyttä, niin lähetän lisää yleistietoa Mauritaniasta: anni.takko@felm.org

PS. Tänä vuonna tulee kuluneeksi 30 vuotta Lähetysseuran kummitöiden alkamisesta! Toukokuun Lähetysjuhilla Kuopiossa (25. - 27.5.) kuulet kuulumisia myös kummitöistä. Tervetuloa juhlimaan kanssamme!

Lähetysseuralla on myös Länsi-Afrikan työn Facebook-sivut nimellä Suomen Lähetysseura Läntisessä Afrikassa. Käykää kurkkaamassa!

Muistattehan Mauritanian lapsia ja nuoria myös rukouksissanne.

Kiitos teille kummeille!

*Terveisin,
Kummilapset Nouakchottissa sekä
Anni Takko, Suomen Lähetysseuran kummitöiden koordinaattori Länsi-Afrikassa*

